ڕەگەزپەرستانی تورکیا داوای کوشتنی پەنابەرانی سوریا دەکەن.. ڕەزا شوان

لە ئێوارەی ڕۆژی سێ شەممە (١٠/ ئاوگوست/٢٠٢١) لە باخچەیەکی گەڕەکی " ئالتین داغ" لە شاری ئەنقەرە"ی پایتەختی تورکیادا. بە هۆیەکی نەزانراوە دەمەقاڵەی لە نێوان گەنجێکی عەرەبی پەنابەری سوری و گەنجێکی تورک بە ناوی" ئەمیرهان یالچین"ی تەمەن (١٨) ساڵە ڕوویدا. دوایش بوو بە شەڕە چەقۆ لە نێوانیاندا. گەنجە سورییەکە گەنجە تورکەکەی کوشت. لەگەڵ بڵاوبوونەوەی ئەم هەواڵەدا، بە هەزاران تورک لە گەنجان و پیاوان و ژنان و منداڵان، کە ئاڵای تورکیایان هەڵگرتبوو، بە تەڤا و چەقۆ و بەرد ڕژانە سەر شەقامەکانی ئەنقەرە، داعش ئاسایی هاواریان دەکرد "اللە اکبر" (سورییەکان بکوژن) و (ماڵ و دوکانەکانیان تاڵان بکەن). بە بەرچاوی پۆلیس و میت و ئاسایشی تورکیاوە، هێرشیان کردە سەر ماڵە پەنابەرە سورییەکان، بە تایبەتیش لە گەڕەکی"ئالتین داغ" بە دار و شیش پەنجەرەکانیان شکاندن و ئۆتۆمبێلەکانیان سوتاندن و دووکانەکانیان شکاندن و تاڵانیان کردن. بە ئەوەی کە پۆلیس و ئاسیشی تورکیا هەوڵی ڕاگرتنیان بدەن. بە دوای هەر سورییەکدا دەگەڕان کە بیگرن و بیکوژن. چالاکوانان لە تورکیا ئەوەیان ڕاگەیاند، کە کۆمەڵەیەکی ڕێکخراوەیی گەنجی تورکی ڕەگەزپەرست بە ناوی (ئاتامان کاردیلیشکی) کە تەمەنیان لە نێوان (١٦ـ٢٥) ساڵەن. بڵاوکراوەیەکیان بڵاوکردەوە، کە تێیدا نووسیویانە "سورییەکان پیاوکوژ و دزن" دەستیان لێ مەپارێزن، بیانکوژن و تاڵانیان بکەن و ماڵ و ئۆتۆمبێلەکانیان بسووتێنن، بە تایبەتیش کوردەکانیان. ئەم تۆرانییە ڕەگەزپەرست و مافیا و توندڕەوانە، لە شاری (براجیک) کە هێرشیان کردە سەر سورییەکان، لەم هێرشانەشدا تا ئێستا گەنجێکی عەرەبی سوریان کوشتوە و چەندین کەسی تریشیان لە بریندار کردن.

هێرشەکانی تۆرانییەکانی تورکیا بۆ سەر سورییەکان فراوانتر بوونەتەوە، گەیشتە چەند شارێکی تری تورکیا. لە شاری ئەستەنبول دا، کارەساتی خوێناوی ڕوویانداوە.

ئەم ڕووداوە لە پایتەختی تورکیا، بە بەرچاوی دەسەڵات و پۆلیسی

تورکیاوە، روویدا. بەڵام ئەوان وەکو سەیرکەر سەیریان دەکرد، بە ئەوەی کە پێش لەم هێرشانە بگرن.

ئەردۆگانی بازرگانی مرۆڤ، بازرگانی بەم پەنابەرە سوورییانەوە کرد و بە ملیارات دۆلاری لە یەکێتی ئەورووپا وەرگرت، بە ئەوەی کە پێشیان لێبگرێت و روو لە ئەورووپا نەکەن. دەبوایە سوورییەکان لە سەرەتاوە ئەمەیان بزانیبایە، کە ئەردۆگان سۆز و بەزەیی پێیان نایەتەوە و هەستی مرۆڤایەتی لە وێژدانیدا نییە، بە مەبەستی قێزەوەنی خۆی قۆستوونیەتەوە و بازرگانیان پێوە دەکات.

کارەساتی ئەنقەرە، بە هێرشکردنە سەر پەنابەرانی سوری و کوشتن و تاڵان کردنیان، تا رادەیەک لە کارەساتی تراژیدیای بەغدای پایتەختی عێراق دەچێ، کە بە رۆژی "فەرهودی جوولەکەکان" بە ناوبانگە. کە عەرەبەکانی بەغدا و دەور و بەری لە رۆژی (١/ یوونی/ ١٩٤١) دا. کە رۆژی (جەژنی شەوئوت) یان بوو. زۆر نامەردانە هێرشیان کردە سەر جوولەکەکان و پەلاماری کچان و ژنانیان دان. بە دەیان کەسیان لێکوشتن، و ماڵ و دوکانەکانیان دزین و تاڵانیان کردن و دواتر سوتاندیانیان، ئەم کارەساتە خوێناوییە، تا ئەمڕۆش پەڵەیەکی قێزەوەنی شەرمەزارییە بە نێوچەوانی عەرەبی عێراقەوە.

ئەم هێرشەی تۆرانییە رەگەزپەرستەکان بۆ سەر پەنابەرانی سوریا، نە یەکەم و دوا هێرشی رەگەزپەرستەکانی تورکیا دەبێت. تا ئێستا بە دەیان هێرشی رەگەزپەرستیان لە دژی گەلی کوردمان کرد. بە هەزاران کوردی سڤیل و بێتاوانمان شەهیدبوون.

وەک دەزانین، چەند هەفتەیەک پێش ئێستا لە شارۆچکەی (قۆنیا) لە تورکیا. خێزانێکی (٧) کەسی کوردیان لەناو ماڵەکەی خۆیاندا، زۆر بە نامەردی کوشتیانان و ئاگریشیان لە ماڵەکەیان بەردا، بەڵام وەزیری ناوخۆی تورکیا، وەک هەر کارەساتێکی تر کە دژ بە کورد کرابێت، نکوڵی لێکرد کە تاوانێکی رەگەزپەرستی بێت. شایەنی باسیشە (٢٨) رۆژ لە پێش کارەساتەکە، ئەو خێزانە کوردەمان، بە نامەیەک وەزیری ناوخۆی تورکیایان ئاگادارکردبووەوە، کە لە لایەن گروپێکی تورکی رەگەزپەرستەوە هەڕەشەی کوشتیان لێکراوە. بەڵام وەزیری ناوخۆ بە دەنگیانەوە نەچوو. بەمەش وەزیری ناوخۆی تورکیاش لەم تاوانە قێزەوەنەدا تاوانبارە. بەڵام نە دادگا و نە داد و یاسا و ڕەوا، نە ئازادی و نە مافی مرۆڤ، لە تورکیادا بوونیان نییە، تورکیا لە لایەن رژێمێکی مافیای رەگەزپەرستی و خوێنڕێژ و سەرکوتکەرەوە بەڕێوەدەبرێت.

کە بە ئاگر و بە ئاسن وەڵامی داواکان و مافەکان خەڵکی بێ دەرتان دەدەنەوە. رەگەزپەرستی تورکیا لە جیهاندا وێنەی نییە و ل□ قایرۆسی کورۆنا زۆر کوشندەترە.

١٢/ ئاوگوست/٢٠٢١